

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק כ"ט כסליו תשפ"ג

פרשת מקץ

גליון תק"ע

שנה י"ב

מפי ספרים וסופרים

חלום פרעה ופתרונו

להציע תרופת צמחים פשוטה. הרופא שהיה אדם חכם, מצא עצה ואמר : אדוני המלך! מצאתי תרופה לבנך והתרופה מצויה בהישג יד, אלא שכדי להכינה דרוש רופא חכם גדול שידע להכינה בדיוק לפי ההוראות. שמעו זאת גדולי הרופאים שנכחו שם, ומחשבה מהירה עברה כברק בראשו של כל אחד מהם: אם דרוש רופא חכם בוודאי יבחר המלך בי! נענו מיד הרופאים ואמרו: אמת הדבר! יש להכין תרופה זו במהירות! והנמשל: פרעה עמד מוקף בחרטומיו שהיו מכשפים גדולים וביקש מיוסף שיפתור לו את חלומו, אולם יוסף הצדיק חשש כי אם יאמר את הפתרון הפשוט ודאי יבטלו החרטומים את דבריו, משום כך התחכם להם יוסף והציע: "ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים", כאשר שמעו זאת החרטומים קיוו מאד כי אם מחפשים איש חכם, הרי שאין ראוי מהם לכך! משום כך הסכימו כולם לפתרונו של יוסף. (המגיד מדובנא זיע"א)

משל לבן מלך אחד שחלה עד מאד, הבהיל המלך אל מיטת בנו את גדולי הרופאים, ואלו ניסו תרופות שונות, אולם ללא הועיל ולא הצליחו להביא מזור לבן המלך. כאשר ראה המלך כי אין אחד מהם אשר יכול להביא מרפא לבנו, פרסם והכריז כי הרשות נתונה לכל מי שיעלה בידו לרפא את בן המלך, ומי שיצליח לרפאות אותו, יקבל שכר רב מאוצר המלך. באותה עיר חי לו רופא זקן ששמע את הדבר והחליט בלבו ללכת אל הארמון ולראות את בן המלך, כאשר קרב אל המיטה וראה את החולה, הכיר הרופא מיד כי התרופה למחלה היא מרקחת פשוטה שיש להכין מצמחים הגדלים על שפת הנחל, ושהיו מצויים בשפע בעיר המלוכה. אולם זאת חשש הרופא, כי כאשר יציע את הדבר אל המלך, ישמעו את דבריו כל גדולי רופאי המדינה המצויים שם, ובוודאי ילעגו לו ויגידו שכבר ניסו תרופות יקרות ומורכבות שהביאו ממדינות קרובות ורחוקות, ומה לו

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

"כ"א דאג לחבירו כמו שדואג לעצמו"

רעב ר"ל שאם באותו הזמן יראה האדם כי יש מקום לשבור אוכל להחיות נפשו ונפש אנשי ביתו וידמה בדעתו כי לא יספיק רק לאנשים מועטים אז איש פני רעהו לא ישא ואת מכירו לא יחון ויעשה כל מיני השתדלות ותחבולות שיהיה הוא מהזרזים ונשכרים להמציא הטרף לגורלו כי יחשוב שחיי קודמים לחיי חבירו וזה שהעידה התורה"ק על אחי יוסף שהגם שירדו למצרים לשבור בר מטעם ונח"י ולא נמות כמפורש בכתוב ואעפ"כ לא דאגו כל אחד לעצמו שאם לא יספיק בשביל כולם יעשה תחבולות שיהיה הוא מהזוכים מטעם שחיי קודמין לחיי חבירו ועל אופן הזה הו"א שהיה להם עשרה לבבות לזה אשמעינן שאינו כן אלא אדרבא לענין לשבור בר כולם היו לב אחד וכוננה אחת לדאוג על חבירו כמו על עצמו והבן. (אמונת משה)

וירדו אחי יוסף עשרה לשבור בר ממצרים.

ופרש"י ז"ל עשרה מה ת"ל והלא כתיב ואת בנימין אחי יוסף לא שלח, אלא לענין האחזה היו חלוקין לעשרה שלא היתה אהבת כולם ושנאת כולם שזה לו אבל לענין לשבור בר כולם לב אחד להם עכ"ל. ולכאורה קשה מה משמיענו הכתוב שהיה להם לב אחד לענין לשבור בר. ויש לומר שהנה הנסיון מעיד בשנת הרעבון ר"ל כאשר כל אחד צריך לדאוג הרבה למצוא טרף בשבילו ובשביל אנשי ביתו והזמן גרמא שאף בשביל מחיר כסף אי אפשר להמציא מזונו וכל אחד ירא לנפשו פן יקראנו אסון שיהיה מחללי

וזארט

ראיית פני הצדיקים וסגולותיה

וישא משאת מאת פניו אליהם ותרב משאת בנימין ממשאת כולם חמש ידות (מ"ג, ל"ד). ולכאורה מהו הלשון משאת. ונראה בדרך רמז דהנה ידוע מהתועלת הגדול להתחבר עצמו אצל צדיק, והעיקר ע"י ראיית פניו של הצדיק מביא קדושה גדולה על האדם כדאיתא בגמרא (עירובין י"ג:) האי דמחדידנא מחבראי דחזינא לר' מאיר. וכל עוד שהאדם מחובר יותר אל הצדיק הוא מתקדש ביותר ומושך הצדיק עליו יותר אור וקדושה. והנה השבטים הקדושים כשישבו במסיבה ביחד שזימון אותם יוסף הצדיק, והתחברותם עם יוסף שהוא היה בחינת צדיק יסוד עולם, משך עליהם אור וקדושה גלויה ע"י הסתכלות אור פניו הקדוש. וזה פירוש הפסוק ברמז וישא משאת מאת פניו אליהם, ומשאת הוא לשון אור מלשון המשנה (ר"ה ג:) משיאין משואות, שנטל אור מאת פניו, דהיינו ע"י ראיית פניו הקדוש נמשך עליהם אור וקדושה. ותרב משאת בנימין ממשאות כולם חמש ידות, דהנה בנימין הצדיק נתקרב אצלו יותר יותר מאחיו, הופיע עליו יותר קדושה "חמש ידות" כנגד ה' בחינות נפש רוח נשמה חיה יחידה ודו"ק. (מאור ושמש)

מרגניתא דיצחק

פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"נ הרה"ח ר' יצחק
בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל
נלב"ע ו' סיון תשע"ד

המבייש והמתבייש, וידיעת הפכים אחד, ובאמצעות הכבוד המשיכו להיות נמשך אל האמת והוטב הפתרון בעיניו ובאמצעותו הוטב בעיני עבדיו. (שם משואל)

איתא במדרש (בר"ר פ"ט, א') קץ שם לחושך (איוב כ"ח ג') זמן נתן לעולם כמה יעשה באפילה. כל זמן שיצאה"ר בעולם כו'. וי"ל כי אור הראשון היה מאיר מסוף עולם עד סופו וגגזו הקב"ה לצדיקים (בר"ר י"ב, ו'). וכל החשכות שנמצא בעולם, זה מכח הטבע המכסה את האור הפנימי, וכשנעשה נס מתגלה זה האור, והוא כולל מה שהיה ושיהיה. ולכן

ויגלח. מפרש"י ז"ל מפני כבוד המלכות. פירש כ"ק אאמו"ר (אבני נזר) צללחה"ה דאם לאו הכא לא היה מסיר ממנו את ההכנעה, כמו מרדכי ששב לשקן ולתעניתו, עכ"ד. ונראה עוד לומר, דהנה יש לתמוה מדוע הוטב הפתרון שפתר יוסף בעיני פרעה ועבדיו יותר מכל פתרון של החרטומים, והרי הם לעולם נמשכין אחר השקר ולא אחר האמת. וי"ל שאמנם יוסף התירא מזה והיתה עצתו לחלוק לו כבוד מלכים וידוע דכבוד מוצאו מהקדושה דהס"ט"א מנוולא הוא כמ"ש הזה"ק, מה גם הכבוד שחלק לו יוסף, כי הכל לפי המכבד ולפי המתכבד כמו שאמרו (ב"ק פג:) הכל לפי

נתקן תפילת ההלל שיש בו מהעבר ומהעתיד (ויק"ר ל', ה'), כי כשנתגלה מזה האור יש בו מסוף העולם כנ"ל.

ויקץ וגו' והנה חלום. אולי כי בחלום השכלים לא הכיר בו בחלומו כי היה חולם והיה חושב שהיה בהקיץ לרוב בהירות הדבר והכירו בלא בלבול כדרך החולם, אלא אחר שעמד משנתו, אז הכיר למפרע כי היה חולם, והוא אומר ויקץ פרעה והנה מצא עצמו כי חלום היו הדברים ולא בהקיץ. (אור החיים)

לבו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו. מפרשי" ז"ל: ביקש מהם שימולו. טעמו של דבר הוא, לפי שמצינו שהערלה נקראת חרפה, כמו שנאמר (לעיל ל"ד י"ד), כי חרפה היא לנו לתת אחותינו לאיש אשר לו ערלה, והרעב נקרא ג"כ חרפה, שנאמר (יחזקאל ל"ו, ל') ולא תקחו עוד חרפת רעב בגוים, ע"כ חשב שבהסרת חרפת הערלה יוסר מהם חרפת הרעב, כי הסרת הערלה היא הסרת מותרות הדמים המסבבים העפוש, ורקיבת התבואה באה ג"כ מצד המותרות והפסולת שבתבואה, הגורם הרקוב והעפוש. וזכות ברית המילה הועיל גם לנח, שנאמר (לעיל ו', י"ח) והקימותי את בריתי אתך, פרש רש"י על התבואה והפרות שלא ירקבו. וכן השיב להם יוסף שימולו, על מה שאמרו אספנו תבואה והרקיבה. וזה מדה כנגד מדה, שאם האדם מסיר מתוכו הפסולת שבו, גם ה' יתן הטוב ויסיר הפסולת שבתוך התבואה ממש, שא"א לאדם להסירו. (כלי יקר)

האלוקים מצא את עין עבדיך וגו'. יש לומר בזה, שרימזו כי 'האלוקים' מספר 'הגביע' עם הכולל, והיינו שלא גנבנו את הגביע, רק שהנו 'אלוקים' מדת הדין, מדה כנגד מדה עבור גניבת יוסף, וק"ל. (דגל מחנה אפרים)

והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן. הנה התורה הק' מרמז את הצדיק, שצריך להשתמר מאוד לבל יפול חלילה באיזה שפלות, דבהקליפה יש ג"כ ז' מדרגות, והיא תמיד עומדות מאחוריו של אדם להכשילו חלילה. וזהו 'עולות אחריהן' לטרוף הקדושה ח"ו, וזהו 'ותאכלנה הפרות הרעות כו"', רצה לומר שלפעמים ח"ו טורפים הקדושה מאדם, 'ולא ודע כי באו אל קרבנה' רצה לומר ואינו מרגיש כלל לדעת זאת שנטרף חלילה אל הקליפות,

ע"כ צריך הצדיק ליזהר מאוד.. "זארא בחלומי והנה שבע שבלים עולות בקנה אחד", רמז אל הפרנסה והמשא ומתן של אדם, צריך להיות ג"כ "בקנה אחד", דהיינו באחדות, וצריך ג"כ שמור גדול לבל ישל ח"ו כנ"ל, לכן צריך האדם בכל מעשיו להזהר ולהשמר לבל יפסוק מהקדושה, וד"ל. (נעים אלימלך)

"ויקץ פרעה ויחלום שנית". טבע האדם להתעורר משנתו כשהוא חולם חלום מסעיר. צדיק, כאשר הוא מקיץ מתוך חלום, הוא נוהג כיעקב אבינו שאמר בעת שהתעורר מחלום: "אכן יש אלהים במקום הזה", וקם מיד לעבודת הבורא. לעומת זאת, כאשר רשע מקיץ מחלום, הוא נוהג כפרעה ויישן ויחלום שנית", מתהפך לצד השני. (עפ"י פירוש רבי מאיר מפרמישלאן)

"וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצוהו מן הבור". כאשר מגיע קץ הזמן המיועד, אין הקב"ה מתמהמה אפילו לרגע מיותר אחד.

כיוון שהסתיים הזמן שנגזר על יוסף לשבת בבית האסורים, הריצוהו במהירות מן הבור היישר אל בית המלך. כך, יהיה גם כאשר תגיע עת הגאולה, היא לא תתמהמה רגע אחד מיותר. המשיח יופיע בפתאומיות ויריץ את ישראל מבור הגלות אל ארץ ישראל. (חפץ חיים)

"והם לא הכירוהו". יוסף דיבר עם אחיו קשות, כיוון שמתוך שראה שהם לא הכירוהו, הסיק שעוון מכירתו על ידם למדיינים חדל להעסיק אותם, שאלמלא כן, היו זוכרים היטב את צורת פניו. (ה"ח כתב סופר")

"ויאמר מרגלים אתם". מה פתאום הדביק להם יוסף עוון של ריגול, הרי נתפסו, לכאורה, בעוון גניבת הגביע? אלא, ידע יוסף, שאם יעכב אותם באשמת גניבה, והם הלוא יודעים כי הם חפים מפשע, הם יתמרמו וישאלו את השומר עליהם, מי זה האדון שהורה לעוצר אותם, וזה, ודאי יאמר להם שמדובר במושל חדש על מצרים, עברי אחד שפעם היה עבד ועלה לגדולה, ואז היה חשש שהם יגלו בעצמם שבעצם מדובר ביוסף. לכן "הדביק" להם יוסף אשמת ריגול, ואז, ידע, הם לא יעמיקו חקור עם שומריהם בשאלות עליו, שכן זה רק יגדיל את החשד כלפיהם כי מרגלים הם. (עפ"י יאמרות חכמה על התורה)

והכינו את אשר יביאו - זאת חנוכה

אומרים לאדם שאדם גוסס חזר לחיים או אדם שהיה עני מרוד עד לפני כמה ימים התעשר לפתע פתאום, יאשר ויאמין. כי פה זה כבר מעל לדרך הטבע.

וממשיך המהר"ל וכותב, ולכן נקבע חנוכה לשמונה ימים, לומר לך שימי החנוכה, דהיינו כל הניסים והנפלאות שהיו בימים אלו, הן במלחמה של חשמונאי ובניו עם היונים הרשעים הן בעשיית המצות והן בכל דבר במהלך החיים, והן במלחמה שהייתה בכ"ד כסליו, שאפילו והיו חלשים מול גיבורים ומעטים מול רבים וכו' עם כל זה היהודים ניצחו, כי זה כבר במספר שמונה, שמעל לדרך הטבע.

ומכאן בא החידושי הרי"מ אל הביאור. 'מדליק' בלשון יחיד, מורה על הקב"ה שמדליק את המספר שמונה בשקיעה של כ"ד כסליו למשך שמונת ימי החנוכה, אבל 'המהדרין' שנכתב בלשון רבים, שהוא מלשון אהדרה ביה - פ' להביא אל עצמך, שאם רוצה אדם להביא אל עצמו את כל האורות מהימים הללו, צריך לעבוד על זה בכדי שזה יגיע אליו. (מתוך דרשה שנאמרה ע"י פמ"מ הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א).

ולכן אנו אומרים בעל הניסים, בימים ההם בזמן הזה, שימים אלו נקבעים ונעשים מדי שנה בשנה כשמיני ימים אלו של חנוכה, וכל הניסים והנפלאות שהיו 'בימים ההם' מתגלה בכל שנה ושנה 'בזמן הזה' בדור שלנו עתה. והזמן מסוגל לפעול ישועות גדולות מעל לדרך הטבע בכל העיניים, ונפתח שערי שמים לכל התפילות והבקשות, ועולים אל מקום השכינה לפני מלכו של עולם הקב"ה (ספרים). ועל דרך זה הסביר באחד מהספרים הק' דלמה אומרים ש'קבעו את ימי החנוכה לשנה אחרת', משום שבני ישראל לאחר שראו את השנה שלאחר ימים אלו שהיה לטובה ולברכה, והיה להם אור בכל הדרכים באותו השנה, את זה הם קבעו לדורות, שנוכל גם בזמנינו לקחת את כל האורות הנסים והנפלאות שהיו בימים ההם כן בזמן הזה, בבוא עתם של ימים אלו.

החכם עינו בראשו ונצל ימים קדושים ונעלים אלו, שאפשר לזכות לניסים שמעל לדרך הטבע, ולא להיות כמו אדם שהגיע למקום שמנקים את היהלומים ומבריקים אותם, וכל אדם שמצליח ומוכר את זה עושה פרנסה יפה. למעשה, אותו אדם הגיע ביקר שם, עלה וירד קומות, נכנס לחדר זה והציץ לחדר שממול, כך למשך כמה שעות. כשיצא שאל את חבירו, איך יכול להיות שאומרים שכל מי שנכנס לפה נהיה לאדם עשיר, הלא אני הייתי שם למך כמה שעות, ויצאתי בלא כלום. אמרו לו כסיל אתה, מי שעובד שם, ומתעסק ביהלומים, ומנקה אותם

הנה אנחנו מתקברים אל הפסגה של ימים נעלים גדולים וקדושים אלה של ימים הבהירים ימי החנוכה, וכן לגמר החתימה מהימים הנוראים העליל"ט (כמבואר באריכות בטעמי המנהגים, תפארת שלמה, ועוד), אל יום זאת חנוכה, וכמו שביארו עפ"י הכתוב בתהילים "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו" דהיינו שהקב"ה נתן לנו במתנה את יום 'זאת חנוכה' והיא נפלאות בעינינו דהיינו שאנו עושים מזה פלאות, הרבה ישועות גדולות. וכידוע שהפליגו הרבה בספרים הק' במעלת גדולת וקדושת יום זה, שמן החובה לנצל כל רגע וכל עת ביום זה לתורה ועבודת השי"ת, ולא לפספס חלילה שעות יקרות אלו, ולבזבזם. וביותר האריכו לגמור את כל ספר התהילים מהחל ועד כלה, ובהאי יומא אדם יכול להמשיך ע"ע ישועות גדולות למעלה מן הטבע בכל מה שאדם צריך לישועה. וכאן נביא פה במאמר מעט מהעבודה המוטלת עלינו ביום זה עפ"י המבואר בספרים הק'.

בגמרא (שבת כא:): איתא, ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין ב"ש אומרים יום ראשון מדליק שמונה מכאן ואילך פוחת והולך וב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך. והלכה כדברי ב"ה שמוסיף והולך.

החידושי הרי"מ ז"ע מגור מקשה קושיא חזקה על דברי הגמרא, בתחילה אומר יום ראשון מדליק שמונה בלשון יחיד, למה המשיך למהדרין בלשון רבים. ועוד, מה הלשון 'מהדרין', שזה נשמע שצריך להדר באיזה משהו, דהיינו הכשר וכו', הרי לא מצינו כזה לשון בכל הש"ס, אלא מצינו לשון של 'מחמירין'.

והסביר זאת עפ"י דברי המהר"ל שכתב, כידוע העולם נבאר בו' ימי הבנין, והוא, ששת ימי המעשה שבו באר הקב"ה השמים והארץ חיות ועופות ושאר הדברים, ויום השביעי - שבת קודש - שבו שבת קל מכל מלאכתו. וכל זה נברא בטבע, שכן שם אלוקים בגי' הטבע, וכל זה נמצא במספר שבע שמונה על דברים שקורים בטבע, וכמו שכתוב חצבה עמודיה שבעה. וכותבאז מכך אם אומרים לאדם חבדך מית תאשר - דהיינו תאשר את זה, אבל אמרו לך חבדך אתעשר - אל תאשר (גיטין ל), כלומר שאת הטבע א"א לשנות בשום מציאות שבעולם. שאם אדם גוסס הוא לא יכול לחזור לחיים בתוך כמה ימים או שעות, או עני מרוד לא יכול להיות לאיש עשיר ורם בפתע פתאום, כי זה דברים שקורים במספר שבע, בדרך הטבע.

אמנם כשמיני ימים למספר שמונה, זה כבר מעל לדרך הטבע, וכמו ברית מילה שעושים ביום השמיני, כי זה כבר מעל לדרך הטבע. ולכן, בכזה אופן, אם

מכל רבב, בכדי שיהיה מואר לכל עין, הוא נהיה לאדם עשיר, אבל אתה שסתם הסתובבת, מה כבר יכול להיות...
כך המשיכו את זה לאנשים שנכנסים בשערי ימים אלו, עולים עוד קומה ועוד קומה, עוברים עוד יום ועוד יום של ימי החנוכה, מדליקים את המנורה, וממשיכים בדרך, אבל לאחר כמה ימים מרגישים כלום מהאורות שכתוב שנשפע על אדם בימים אלו, משום שהם סתם הדליקו, כמצות אנשים מלומדה, עברו ונכנסו, והמשיכו בדרך. אבל מי שהכניס את עצמו בתוך המצוה, והתחמם

לאורה, וניצל את כל הימים הללו לעסוק בהם בתורה ובעבודת השי"ת, אזי הם זוכים להיות כוס של ברכה, להיות מושפע מהברכות מלעילא על כל השנה הבעל"ט.
ויהי רצון שזוכה להיות כוס של ברכה לקבל את כל ההשפעות הטובות שנשפעים בימים אלו, ואור חדש על ציון תאיר במהרה לאורו בגאולה השלימה בקרוב ובמינו אמן וכן יהי רצון.

זכור אהבת קדומים

מרן אדמו"ר הרה"ק רבי אברהם משה מפשיסחא זי"ע תק"ס - ז' דחנוכה תקפ"ט

מכתביו של הרה"ח ר' מנחם אבינועם מקובר ז"ל - באדיבות בנו הר"ר יהודה משה שליט"א

רבינו רבי אברהם משה מפשיסחא, "העלוי הקדוש", בנו של רבינו הגדול אור בהיר בשחקים הרבי ר' בונם מפשיסחא נולד בשנת תק"ס. אביו אמר עליו: "חטפתי את נשמתו מתחת כסא הכבוד".

מילדותו, היה נורא ונקדש בעבודת ה' בכל כוחותיו ובמסירות נפש. יום יום, היה נעלם מהבית למספר שעות וכשחזר היו עיניו נפוחות ואדומות מבכי. בדקו אחריו ומצאו שהוא הולך לעיר מחוץ לעיר וספר תהלים בחיקו ושם ביער הוא אומר תהלים שעות רבות בקול רם ובכבדות.

יער זה שהיה סמוך לפשיסחא נקרא "שיטקעס", ומעשה ב"החזקה" מלובלין זי"ע שעבר פעם שנים רבות קודם - דרך היער הזה. ואמר למקורביו: "יגיע זמן אשר כל התורה הנגלית והנסתרת, והשראת השכינה בעצמותה יהיו ביער הזה", סתם - ולא פירש. ואמרו צדיקי הדור כי נתכוין בדבריו לאמירת התהלים של רבי אברהם משה.

עבודתו באמירת התהלים היתה נערצת על אביו, והיה שואלו תדיר פירושים לפסוקי תהלים. חלק קטן מהם נדפסו בספרים שונים.

כשהגיע לפרקו הציעו לאביו שידוכים שונים. פעם כשהיה הרבי ר' בונם אצל "היהודי הקדוש" אמר לו: רוצה אני בבנכם אברהם משה כחתן לנכדתי ברינדל, הנכדה הזו היתה יתומה מהוריה ונתגדלה אצל סבה. הרבי ר' בונם הסכים לשידוך ומיד נכתבו ה"תנאים". כשחזר הרבי ר' בונם לביתו הודיע לרבנית: "מגיע לנו מזליטוב, בננו אברהם משה נעשה חתן". נבהלה הרבנית והחלה לעוקן: מה עשית! מי יודע איזה שדכן ממוולח סובב אותך בכחש, מי המדוברת? מששמעה כי היא נכדתו של היהודי הקדוש נחה דעתה.

ביום חתונתו של רבי אברהם משה, שלח אותו אביו לבית העלמין דפשיסחא בכדי להזמין את אחד מגדולי העיר - אשר כבר היה שוכן עפר לחתונתו. טעה רבי אברהם משה והגיע לקבר אחר. כאשר נוכח בטעותו אמר: לא אלך נתכוונתי! והלך לו אצל הקבר המבוקש. כשבא לביתו וסיפר לאביו את כל אשר קרהו, הקפיד הרבי ר' בונם מאוד ואמר לו: לכפרת עוונך שביישת אדם גדול שוכן עפר לא תקבר בבית העלמין הזה. (מג"כ בעיר ביאלא).

סב הכלה, היהודי הקדוש נפטר בין האירוסין לחתונה. בשעה שהלכו להוביל את ר' אברהם משה לחופתו הסתגר הרבי ר' בונם זמן רב בחדרו וכל המזומנים המתינו עד שיצא. כעבור שהיה ארוכה יצא הרבי ר' בונם והוליך את ר' אברהם משה לחופה. כשהגיעו למקום עמידת החופה, קרא הרבי ר' בונם בקול: "ברוך הבא מורי ורבי היהודי הקדוש".

עוד בחיי אביו, התקצו אליו אברכים נבחרים והוא היה מדרים בעבודת השם. הם היו יוצאים לעיר "שיטקעס" ועוסקים שם בחסידות. הרה"ק רבי בנימין מלובלין, מגדולי תלמידי "החזקה" אמר פעם לפני ר"ה במסיבת מקורביו מה יעשה אדם ולא יחטא ארץ נאמר "ואתה הסיבות את ליבם אהורנית!" ולר"ה נסע לפשיסחא. בדרכו עבר דרך יער שיטקעס ופגע שם ברבי אברהם משה והחבריא הקדושה שלו. כשהבחין רבי אברהם משה ברבי בנימין קם ונלץ לו שלום, והוסיף לאמור לו: ר' בנימין! מה קראנו היום בשורה, ב' השבוע "השקפה ממעון קדש" ומפרש רש"י: "עשנו מה שגזרת עלינו". ואפשר לומר בדרך צחות ציווית עלינו לחטוא וחטאנו... השתומם רבי בנימין על כוחו וגדולתו של בן הרבי אשר הרגיש במקומו מה שדיבר הוא בלובלין, ורמוז לו על כך בדבריו.

משהחיה ימיו היה רבי אברהם משה הולך בלווית משמש, וכל לילה אחר חצות היה הולך לטבול במקווה. פעם לא היה המשמש אצלו והלך למקווה לבדו. הוא לקח איתו פמוט ובו שני נרות דולקים וכך הלך אל המקווה, שהיתה במקום רחוק ואפל. כשהגיע למקווה והחל לפשוט בגדיו כבה נר אחד ומיד לאחריו גם השני, ונשמע קול טבילה במים ורחשים שונים. הרעים רבי אברהם משה בקולו: דרך ארץ! ונהיה שקט. מיד טבל, עלה ונסתפג. ומכיון שהיה עדיין צעיר הלך וסיפר את הדבר לאביו. אמר לו הרבי ר' בונם: יש לך הצלחה שפגשת באדם שהיה בימי חיינו נוח מוג, כי אילו היה קפדן היה יכול להזיק לך ח"ו. מהיום והלאה השמר מללכת לשם לבוד.

בכל חג שבועות היה רבי אברהם משה הולך קודם התפילה לשדות שמחוץ לעיר ושווה שם. פעם אמר: שם בשדה, אני שומע ורואה את הקולות והברקים שהיו במעמד הר סיני בשעת קבלת התורה.

בימי הקיץ של שנת תקפ"ז חלה הרבי ר' בונם ומצבו החמיר, בחודש אלול כבר היה מצבו קשה. ביום ששי, ח' באלול הלך רבי אברהם משה בלווית משמשו רבי יודל שעדליצער לבקר את אביו בחליו. אביו התפלל אז מנחה של עש"ק וערבת של ליל שבת ורבי אברהם משה שהה בחדרו זמן רב. מצורת התפילה של אביו, הבין כי קיצו

קרוב - ונתעלף. בקושי רב הקיצוהו, ומשמשו נשאו על כפיו לביתו. כשהגיעו הביתה ציווה רבי אברהם משה על ר' יודל שיקדש על היין ויכוון להוציאו ידי חובת קידוש. אח"כ הלך לחדרו ועלה על מיטתו, ובה אמר למשמשו: הריני הולך בעת לישון! ואל תעז להעירני משנתי בשום פנים ואופן שבעולם, וגם אל תרשה לשום אדם להיכנס לחדרי יהיה מי שיהיה, ואפילו יבואו כל אנשי העיר וירצו לשבור את הדלת לא תניח להם להיכנס! הזהר שלא תשנה מכל אשר דיברתי.

רבי אברהם משה נשאר במצב זה מיום השבת, עד יום ג' י"ב אלול, ומשמשו היה מטפף לו מדי פעם יין לתוך פיו לקיום הגוף. ביום ג' נעשה רעש בעיר כי הרבי ר' בונם קרוב ליציאת נשמה. מיד רצו שלוהים להודיע לרבי אברהם משה את המצב כדי שיבוא לבית אביו. המשמש שמר את פקודת רבו ולא נתן לאף אחד להיכנס. אמו הרבנית הצליחה איך שהוא להיכנס והתחננה לפניו: בני עשה נא למען כבוד אבא ובוא אל מיטתו! אז אמר לה רבי אברהם משה: תאמיני לי אמי כי אין באפשרותי ללכת.

הלכה אמו וביקשה מרבי יצחק מוורקי כי יואיל להשפיע על בנה שישנה את דעתו. ענה לה הרבי מוורקי: האמיני לי כי אפילו אם היית מבקשת ממני דבר הנוגע לשכנת נפשות הייתי עושה עבורך, אולם כאן בענין הזה רפו ידי כי בנך ואביו הקדוש עסקים בעת בענין אשר אפילו מלאכים ושפים מקנאים בהם, ומתיירא אני להכניס ראשי בזה.

אותו הרגע שנפטר הרבי ר' בונם פתח רבי אברהם משה את עיניו ואמר: רואה אני חשיכה גדולה שנפלה ובאה לעולם, בעת שעברה ההלוויה ליד ביתו, הלך החוצה וליווה מעט ותיכף חזר לביתו.

אחרי מלאת ה"שבעה" החליטו גדולי התלמידים למנות את רבי אברהם משה למנהיג העדה. אריות החבורה הפשיסחאית ביניהם: רבי יצחק מוורקי, ר' פייבל מגריצא, ר' זושא מפלוצק, רבי יעקב מרדזימין ועמם קהל רב שהגיע לראש השנה לפשיסחא הפצירו ברבי אברהם משה לקבל את ההנהגה, אך הוא סרב. חלק מגדולי החסידים נסעו למשוכו אל ר' מנדלי שהחל להנהיג שם ואח"כ בקוקס. בראש השנה כשעמדו כולם סביב השולחן פנה רבי אברהם משה לרבי יצחק מוורקי ואמר לו שיעשה קידוש לפני "העולם" ובכך רצה לרמוז לו שהוא יהיה הרבי ואף נטל בידיו את גביע הכסף והרימו על כפו של רבי יצחק, הרבי מוורקי עמד כך מספר רגעים, הכוס בידיו ועיניו זולגות דמעות. לפתע ננער ממחשבותיו, והעביר את הכוס לרבי אברהם משה. כך הוכתר רבי אברהם משה לרבי.

למרות שהיה רך בשנים, כבן כ"ח שנים בלבד נכנעו לפניו גדולי החסידים קדושי עליון שרפי מעלה. מהם ישישים אשר עוד היו בלובלין ובליונסק. הנהגתו של רבי אברהם משה היתה פלאית, למעלה מזה שנים בני אנוש. רבי יצחק מוורקי כשהיה נזכיר דבר תורה בשמו היה אומר "מורי ורבי העילוי הקדוש" וארכבותיו דא לדא נקשן.

גופו להט תמיד מתבערת אש קודש אשר ליהטה בקרבו. ואף בעת הקור הנורא בחורף הקשה של פולין היה מלבושו חלוק משי דק, ועל ראשו היו שמים גושי קרח בכדי לצנן את מוחו הלוהט.

באמירת התהלים היה מתאמץ למעלה מכוחותיו. ואחרי תקופה מסוימת החלו ריאותיו שותתות דם בעת אמירתו, על פי פקודת הרופאים נאסרה עליו אמירת תהלים, והוא הוכרח לעצור את עצמו לכל יסתכן. פעם כשהוטב מצבו ביקש רשות מהרופאים לומר תהלים, והרשו לו לומר לנסיון פסוק אחד. הוא החל לומר "הללו את ה' כל גוים" ותיכף החלו ריאותיו לשתות דם.

יום אחד באו אליו במרוצה בני ביתו של סוחר תבואה מפשיסחא וסיפרו כי הוא התעלף באמצע שנתו ואי אפשר להקיצו, והוא מסוכן. אמר להם רבי אברהם משה: לכו ואמרו לו שלא יפחד, ולזה שהביא אותו לעלפון אמרו כי אין כאן מקומו... עשו כדברי הרבי והסוחר התעורר אט אט. כשחזר לאיתנו סיפר כי באמצע שנתו בא אליו בחלום מכרו סיטונאי תבואה - אשר כבר לא היה בין החיים - ורצה למכור לו תבואה... ואף הושיט ידו אל הסוחר ל"תקיעת כף", ומרוב פחד הסוחר התעלף, ורק מכוחו של הרבי התעורר.

פעם נסע רבי אברהם משה למעינות הרחצה מארינבאד, ונסעו אתו הרבי הזקן מוורקי ורבי פייבל מגריצא. באותו זמן שהה שם הגאון רבי מרדכי בענעט אב"ד ניקלשבורג. הם הלכו לבקר ונכנסו אליו יחדיו כדי שלא ירגיש מי משלושתם הוא הרבי, רבי מרדכי הסתכל בהם מעט, פנה לרבי אברהם משה ואמר: אתם הרבי! והביא לו כסא לשבת. לאחר שישב מעט הביע רבי אברהם משה את רצונו לצאת מעט לטייל. הם יצאו החוצה ונכנסו לכרכרה של הרבי מפשיסחא. בספסל הראשון ישבו הרב

